

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Državni zbor.

Na Dunaji, 28. januarja.

Debata o proračunu naučnega ministerstva dossegla je v včerajšnji seji vrhunec. Konservativni poslanci vseh barv so letos posebno energično podarjali svoje, sedanjemu ljudskošolskemu zakonu nasprotno stališče, kateremu minister Gautsch sicer ni odrekal opravičenosti, vendar pa naglašal, da naučna uprava ne misli na nikakršno premembo sedanjega sistema, v kolikor je načelen. Za nas je posebno zanimljiv govor posl. Spinčiča, kateri je ostro a pravično in nepristransko popisal šolske razmere na Koroškem in Primorskem, za kar mu moramo biti hvaležni. Njegov govor priobčimo v celoti.

Začetkom seje interpelira posl. Pollak radi varovanja častniških interesov pri konverziji rent, posl. dr. Peez stavi predlog o upeljavi jednakega merjanja časa, potem pa prestopi zbornica na dnevni red in nadaljuje debato o proračunu naučnega ministerstva.

Naučni minister baron Gautsch zavrača tožbe in očitania posl. dra. Schlesingerja, svetuje mu, naj to, kar mu ne ugaja, zagovarja na drugem primernejšem mestu, kjer bi mu brez dvoma hitro pojasnili, česar sedaj ne ume. Imenoval je tudi profesorje naravoslovja c. kr. pobijalce vere v boga, to pa vendar ne gre tako splošno trditi, zlasti ker bi to bilo težko dokazati. Posl. Treuinfelsu odgovarja minister, da se ne mara spuščati v principijelno razpravljanje, soglašajo pa z njim gledé verskonravne uzgoje v okviru sedanjega ljudskega zakona. Ministerstvo vrši tudi v tem oziru svojo dolžnost ter je to zadnja leta večkrat dokazalo in tudi v bodoče ne bo odnehalo, tako da se bo sčasoma gotovo še marsikaj odstranilo. O pedagogični važnosti, katero je naglašal posl. Treuinfels, da naj bodo učenci in učitelji jednakega veroizpovedanja, je tudi minister osvedočen, in stori kar mu je mogoče, oziraje se pri tem vedno na določbe šolskega zakona in ustave. Princ Liechtensteinu odgovarja minister jako obširno zlasti glede odprave glasne molitve v Dunaj-

skih ljudskih šolah. Otrók ni moči deliti po veroizpovedanju, ker zakon v tem oziru jasno določa, da morajo biti državne šole vsem pristopne, sicer pa ni pozabiti na najplemenitejši postulat pravega človekoljubja, na toleranco. Minister se ne protivi imenovanju nadučiteljic, sklicuje se pri tem na dobre uspehe voditeljic redovniških šol ter se protivi nasvetovanju odpravi grškega pouka, ker mu ne zadošča razlog, da klasiške studije niso več primerne sedanjí dóbi. Upravo javnega pouka mora, po ministroví sodbi, vedno navdajati prepričanje, da je moč in veljava države odvisna tudi od tega, kolika je idealna in humanitarna izobrazba njenih sinov.

Posl. Zallinger razpravlja začetkoma o jezikovnih razmerah v ljudskih šolah tirolskih ter preide potem na ministrov ukaz, s katerim se je v Dunajskih ljudskih šolah zopet upeljala glasna molitev. Ministrov ukaz je po vsebini korekten, po obliki pa je minister s tem ukazom posegel v cerkveno področje, kakor da je on najvišja instanca. Minister se je izrekel zoper principijelno premembo sedanjega ljudskošolskega zakona, a če se ta prememba kmalu ne izvrši, vedela bode govornikova stranka izvajati iz tega konsekvencije. Šolskega vprašanja ni moči potisniti v stran, o tem niti govora ne more biti. Liberalci bi seveda radi ohranili sedanje posestno stanje, a če računajo, da jim bode brezverska šola kaj pomagala, se motijo, od te šole imajo korist samo socialistične stranke. Jedino sredstvo, udušiti socializem, je verska šola, a vlada nima poguma storiti to kar treba. Za versko šolo se je potezati že z ozirom na socialni red. Jedino sredstvo, rešiti šolsko vprašanje, je svoboda pouka. Če se dovoli svobodna konkurenca na tem polju, je vse dobljeno.

Posl. Roszkowski dokazuje, da treba moderne jezike na srednjih šolah bolje negovati kakor doslej. Pijeteta za klasicizem je dosti pretirana. Pouk v modernih jezikih bodi obligaten, šolnina naj se zniža in skrbí naj se za večjo estetično naobrazženost. Govornik se bavi potem s specijalnimi razmerami na Lvovskem vseučilišču.

Posl. Spinčič govori iz začetka hrvatski in

nadaljuje potem nemški. Govoril je o krivici, katero dela naučna uprava hrvatskemu in slovenskemu šolstvu, o šolskih razmerah na Koroškem in na Primorskem. Na Koroškem prišlo je že tako daleč, da visoki uradniki psujejo s „bujakači“ in „motilci miru“ vse tiste poštene rodoljube, kateri se boré za pravične težnje svojega naroda. Okrajni glavari kot načelniki okrajnih šolskih svetov ne postopajo niti pravično, niti objektivno ter porablajo vsa sredstva, naj so še tako slaba, samo da uženejo in pregovoré roditelje, da ne pošiljajo svojih otrok v slovenske šole. Da, celo javno se upajo psovati in grditi slovenski jezik in slovensko narodnost, v čemer se nad vse odlikuje okrajni glavar Celovski baron Mac Nevin. V Trstu in v Istri niso razmere nič boljše. Ljudski učitelji Tržaški so pravi trpini; mestni magistrat ravna z njimi, kakor s parijami, dočim obširna lahonske učitelje z vsakovrstnimi dobrotami. Sploh pa je na Primorskem dosti premalo ljudskih šol. Po zadnjem ljudskem štetju je v Istri 140.000 Hrvatov, 44.000 Slovencev, 118.000 Italijanov in 6000 Nemcev in drugih narodnostij. Slovenci in Hrvati stvarjajo skoro dve tretjini prebivalstva, vendar pa je njihovih šol samo tretjina vseh; Italijanov je v Istri jedna tretjina, dve tretjini vseh šol pa so italijanske. Na tisoče je hrvatskih otrok, kateri sploh ne hodijo v šole, a vsega tega je kriva državna uprava, ker ima pri vseh svojih naredbah in ukazih, sploh pri vsem svojem delovanju pred očmi samo jeden cilj: posilno germanizovanje in poitalijančevanje Slovencev in Hrvatov. Take razmere se vidijo nekaterim strankam v zbornici tako ugodne, da se hočejo za njih ohranitev združiti celo z največjimi svojimi nasprotniki. Slovenci in Hrvati se ne bodo nikdar odpovedali svojim pravicam; pripravljeni so žrtvovati vse svoje sile, da se ohrani moč in veljava monarhije, pripravljeni sodelovati, kadar gre za povzdigo materijelnega blagostanja, ali svojih narodnostnih in državnopravnih tirjatev ne bodo nikdar pozabili. S sedanjimi narodnostnimi razmerami niso in ne bodo nikdar zadovoljni, ker se ne dajo niti germanizirati, niti poitalijančiti, saj bi s tem ne delovali samo zoper interese dinastije

LISTEK.

„Valenska svatba.“

Z iskrenim zadoščenjem poročamo, da je sobotna premijera efektnega modernega igrokaza „Valenska svatba“ sijajno uspela in da je bil ta večer vesel dokaz lepega napredovanja slovenske dramatične umetnosti, ki se ima boriti še z velikimi zaprekami in žalibog ne v zadnji vrsti s trdovratnimi predsodki našega, v vzduhu nemške muze vzraslega občinstva. Med nami so ljudje, katerim še vedno ne gre v glavo misel, da je napočil tudi že čas za konkurenco z nemškimi podjetji in z nemško „kulturo“ na tem polju, a taki večeri, kakor je bil pred-sinočni, bodo tudi iz teh Savlov skoro napravil verne Pavle. Le to je treba v poštev jemati, da si mi iz nič stoprav ustvarjamo to, kar si Nemci lahko naroče od zunaj. — O dramatizovanem Brocinerjevem romanu samem omenimo naj le toliko da na stalno literarno vrednost ne sme reflektovati. Pozna se pač igrokazu na vseh koncih, da snovi obširnega romana ni moči spraviti v okvir tesnih štirih dejanj, ako se neče grešiti na račun psihološke neverjetnosti in nedoslednosti. Na to pa je že tendenciozni Brocinerjev roman, hoteč bičati

moralno korupcijo inteligencije mlade rumunske države ter kažoč jej zadnjo pot vodečo do moralnega preporeda domovine, pošteno grešil in zategadelj je naravno, da ni baš vzor psihološki korektno in dosledno eksponirane in izpeljane drame Ganghoferjeve dramatizacije Brocinerjevega romana. „Valenska svatba“ računa pač z ukusom časa, težečim zgolj za efektom, želečim mesto zdrave hrane liki pokvarjen želodec nenavadnih pikantnih in razvne-majočih stvari in s tega stališča je ta igrokaz jeden izmed najboljših modernih dram. To dokazuje najjasneje faktum, da je doživela „Valenska svatba“ na Dunaji nad sto večerov zaporedoma, dočim je z najkrasnejšo Shakespear-ovo ali Goethe-jevo dramo težko napolniti dvorno gledališče ali pa „Volks-theater“. Časa tok je pač tak, da mamljivo duhteče, a hitro veneče cvetke Blumenthalove, Fuldove in Brociner-Ganghoferjeve fantazije razdraženemu modernemu ukusu bolje ugajajo, nego nevenljive vijolice Goethejeve, Shakespearjeve in Moliérove poezije. Fin de siècle! In zategadelj je tudi „Valenska svatba“ v Nemcih jedna najpriljubljenejših repertoarnih iger. Razvoj dejanja je sicer psihološki neverjeten, tendenca preočitna, značaji so medlo in nedosledno risani in izpeljani, ciganka Sanda je n. pr. v resnici absolutno nemogoča, kakor sta to že a priori dokazala nemški novelist Emil Franzos

in znani italijanski romancier Verga, ki sta isti poskus prevsajanja ciganke v naš kulturni svet mnogo dosledneje izpeljala — a vse to je dandanes postranska stvar, dejanje v „Valenski svatbi“ je zanimivo in mikavno do zadnjega prizora, vsak akt konča z visokodramatičnim prizorom, tako rekoč z efektno živo sliko — in to zadostuje, kajti naše moderno in zlasti nemško občinstvo zahteva od dramatičnega pisatelja pač, da mu razburi živce, da bi pa ubral strune, ki bi našle odmeva v srcu poslušalca, ki bi vzdramile v njem blaga duševna čutila — to ni več moderno, to ni fia de siècle! Genij zléga in genij dobrega borita se tudi v „Valenski svatbi“, prvemu sta reprezentanta idejalist Jonel Fortunat in Pia Bogdanova, drugemu podlo-strastni Čuku in v njegovem spremstvu posebljena korupcija vseh slojev rumunske inteligencije, med njima pa posreduje Sanda Barbu-Notarà, ta konglomerat dobrih in slabih lastnostij, ta reprezentantinja najuzvišenejših ženskih ljubezni in — nizke maščevalnosti in ljubosumnosti. — In sedaj k predstavi sami. Naravno je, da tak igrokaz, obstoječ iz samih nejasnih in nenaravnih značajev, stavlja do predstavljavcev veliko težje zahteve, nego klasični drama s svojimi precizno risanimi in dosledno izpeljanimi značaji. Zategadelj pa zaslužijo temveč priznanja in pohvale naši dramatični umetniki za predsinočni

Hišne telegrafe, telefone in strelovode

napeljuje po najnovejši, zanesljivo delujoči metodi in po najnižji ceni (92-2)

Josip Rebek
ključavničar v Ljubljani.
Vsa posamična dela so vedno v zalogi.

Svetovnoznani Bled

najlepši kraj na Gorenjskem!

Mlinska (Seebach) gmajna, z imenom Javovc v Zahi ob Bleškem jezeru ležeča, koja obsega 8 1/2 orala zemlje za stavbišča, hode se **dné 3. februvarija 1893** ob dveh popoldne v pisarni občine Bled na prostovoljni dražbi prodala.

Izključna cena je **4000 gld.**

Natančni pogoji se izvedó vsak čas pri županstvu na Bledu.

Bled, dné 21. prosinca 1893.

(90-2)

J. Peternel.

Šopke in vence z trakom in napisom po najnovejši faconi prav ukusno narejene in po najnižjih cenah, kakor tudi vse v njegovo stroko spadajoče stvari izdeluje in se za obila naročila priporoča

z odličnim spoštovanjem

(67-3)

Alojzij Korsika, umetni in trgovski vrtnar.

Ceniki za semenje, rastline, vence in šopke dobivajo se zastonj.

Čast nam je, našim p. n. pokroviteljem in interesantom najuljudneje naznaniti, da smo **otvorili**

ново svojo poslovnico

na Kongresnem trgu, v poslopji filharmoničnega društva.

Pri popolnoma novem skladišči določili smo cene svojim lesenim izdelkom, izprehodnim palicam, okvirom za fotografije in slike

kar najceneje in prosimo prav mnogobrojnega naklonjenega poseta.

Za kočevsko domačo industrijo:

F. Stampfel.

(102-1)

FRIDERIK HOFFMANN

urar

(521-16)

Dunajska cesta št. 16

priporoča svojo bogato zalogo švicarskih žepnih ur iz zlata, srebra, tule, jekla in niklja in sicer le dobre do najboljše kakovosti, kakor tudi vsake vrste stenskih ur in budilnikov po najnižjih cenah ter prevzame popolno garancijo.

— Popravljanja se izvršujejo točno in dobro. —

Razglas.

Letni semnji 30. januarja, 2. aprila, 30. junija in 16. septembra vsako leto vršili se bodo **na Rakeku**, kakor razvidno v Pratici, in **ne** v Planini, kakor pomotljivo naznanja Mohorska knjiga.

Podžupanstvo na Rakeku

dne 25. januarja 1893.

(93-2)

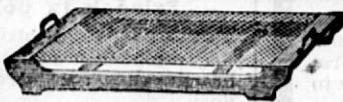
10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljše tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapcirani in močnim platnenum cvilhom preoblečeni ter 10—15 let **nobenih poprav** ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej **natančno** mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 10 gld. **dober** tapciran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu namenu, imeti **dobro** posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapcirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Žičaste žimnice za vsako posteljo navadne velikosti po **8 gld. 90 soldov**; z afrikom tapcirane in s cvilhom preoblečene po **15 gld.**

(714-51)

Ivan Somnitz

(prej Fr. Pettau)

urar

c. kr. priv. južne železnice

priporoča svojo veliko zalogo ur.

Poprave se izvršujejo

hitro in dobro. (63)

Ljubljana, sv. Petra cesta šte. 18.

Levec J.

(64)

trgovina deželnih pridelkov v Ljubljani, pri mesarskem mostu. Kupuje vsakovrstne rastline, semena, korenine, rože za zdravila, kakor Arnikove rože, Sentjanžove koreninice, bele kresnice, češminova zrnja, smrekovo seme, tršljikovo lubje, ržene rožičke in druge poljske pridelke. Seno za konje in goveje živino v večjih množinah. Trgovina z raki itd. Blago kupuje po najnižjih cenah.

Ranzinger R.

spediter

na Dunajski cesti šte. 15,

prevzema vsakovrstne izvožnje in dovožnje na c. kr. državni in c. kr. priv. južni železnici, z zagotovilom točne in cene izvršbe. (65)

KUNST A.

Židovske ulice št. 4

velika zaloga obuval lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero. Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati. (66)

Stadler Jos.

stavbeni in galanterijski klepar in uradno potrjeni vodovodni instalatér, Stari trg št. 15 in Čevljarske ulice št. 4, priporoča se za vsa v njegovo stroko spadajoča stavbinska dela v mestu in na deželi, kakor tudi za popravila. — Vodovodne naprave vsake vrste prevzemlje ter z vso natančnostjo in poroštvom izvršuje. Troškovniki pošiljajo se na zahtevanje zastonj. (67)

Frisch Ivan

jermenar in sedlar,

Marijin teg, priporoča svojo veliko zalogo angleške oprave za konje in kočije, sedlov za vojake in zasebne jezdce, kovčkov za potovanje iz usnja in lesa za gospode in dame itd., raznovrstna jermena za daljnogledne stroje. Velika zaloga listinj iz usnja za mali in veliki denar, za vizitnice, smedke in tobak itd. itd. (68)

Naglas J. J.

tovarna pohištva, ustanovljena 1847. l. v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec). Zaloga jednostavnega in najfinejšega lesnega in oblaženega pohištva, zreal, strgarskega in pozlatarskega blaga, pohištvene robe, zavés, odej, preprog, zastiral na valjcih, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blagajnice. (69)

Restavracija „Pri Zvezdi“.

Cesarja Josipa trg.

Z velikim zračnim vrtom, steklenim salonom in kegljiščem.

Priznano izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.

F. Ferlinc
restavratér.

(70)

pristnim narodnim duhom, kateri veje iz njih, očarajo poslušalca in našla je tudi v Gradcu hvaležno občinstvo. Posebno dobro posrečil se je neutrudnim tamburašem zgublajoči se piano zadnjih taktov. Vsa čast njim in njihovega vodju, da so tudi s to točko vrlo pripomogli, da se je slavnost tako nepričakovano obnesla.

Moški zbor „Hercegovska“, manj umetna, kakor krepka in navdušena skladba — zaključil je vredno vsopred. Zbor in kvartet sta storila svojo dolžnost in bila odlikovana z dolgotrajnim ploskanjem. —

Po končanem koncertu podal se je del občinstva v prostorni „kadični salon“, kjer se je vnela živa zabava. Navdušenje dijaštva oživilo je tudi starejše goste in vzbudilo splošno neskaljeno radost, tako da je veseli družbi mej popevanjem domačih pesni in pristrčnimi napitnicami le prehitro minul zabavi odločen čas.

Mej tem razvil se je v dvorani živahen ples, ki je i z ozirom na mnogobrojno udeležbo, iz ozirom na izbrano občinstvo prekosil vse nade. Bogate toalete dam, ukusni in elegantni arrangement, vse to so bili faktorji, ki so mnogo pripomogli, da je bil splošni vtis kolikor mogoče popolen.

Uspeh vse slavnosti pa, — za kateri gre zaslug najprej marljivemu odboru, potem pa naklonjenosti občinstva in prijazni podpori bratov in zlasti dičnih sester in dražestnih plesalk iz južne Štirskae, nam je porok, da bode stopal „Triglav“ krepko naprej po poti, na katero je krenil in s tem skušal zadostiti svoji najsvetejši nalogi, delati povsod za čast in slavo slovenskega imena.

Domače stvari.

— (Odlikovanje.) Presvetli cesar podelil je velezaslužnemu starosti kranjskih notarjev in predsedniku notarske zbornice, obče priljubljenemu in spoštovanemu g. dr. Jerneju Zupancu viteški križec Franc Jožefovega reda. Srčno čestitamo na tem zasluženem odlikovanju!

— (Promocija.) G. Fran Podobnik iz Zatičine, odvetniški kandidat v Novem mestu in veleposestnik, promoviran je bil te dni na Graškem vseučilišču doktorjem prava. Čestitamo!

— (Pogreb g. profesorja in častnega kanonika Marna) bil je navzlic skrajno neugodnemu vremenu zares velečasten in dostojen blagega pokojnika. Že dolgo pred določeno uro zbralo se je pred škofijo, ob franciškanskem mostu, ob Marijinem trgu in na Dunajski cesti nebrojna množica ljudstva, da vidi spreved moža, kateri je užival v vseh slojevih prebivalstva izredne simpatije in visoko spoštovanje. Narodna društva, v katerih je pokojnik sodeloval, in nekdanji in sedanji učenci položili so na krsto obilo krasnih vencev, izmed katerih naj omenimo le one „Matice Slovenske“, „Matice Hrvatske“, gg. gimn. profesorjev in vseh posameznih razredov gimnazijskih, zlasti „slovenskih osmošolcev“ in „slovenskih sedmošolcev“. Pred hišnimi vratmi blagoslovil je krsto gosp. knezoškof dr. Missia v sijajnem duhovskem spremstvu, gg. bogo slovcu pa so jako eksaktno zapeli slovensko žalostinko. Po drugem blagoslovljenju v stolni cerkvi jel se je pomikati velikanski spreved mej nebrojno množico gledalcev proti pokopališču. Pred krsto vrstili so se gojenci Lichtenturnovega zavoda in Marijanišča, potem pa v dolgih vrstah dijaki obeh gimnazij s svojimi venci. Za dijaki sledili sta „katoliško rokodelsko“ in „katoliško društvo“ z zastavama in mnogobrojno zastopana duhovščina in bogoslovci pod vodstvom g. prošta Kiofutarja. Za krsto stopal je brat pokojnikov g. prof. Marn iz Zagreba z ostalimi sorodniki, potem pa so sledili gg. stolni kanoniki in župniki ter vnanji duhovniki, odbor „Matice Slovenske“ in corpore s prvim podpredsednikom g. prof. Levcem na čelu, deputacija „Matice Hrvatske“ obstoječa iz gg. Kostrenčiča in profesorja Suka, deželni glavar gosp. Oton Detela z deželnimi odborniki, mestni župan g. P. Grasselli z mestnimi odborniki, deželnega sodišča predsednik gosp. Kočevlar z mnogimi gg. svetniki in uradniki državnega pravdnistva, zastopniki raznih narodnih društev in dolga vrsta odličnega narodnega občinstva Ljubljanskega in z dežele. Pred grobom so gg. bogoslovci zopet zapeli žalostinko, podpredsednik g. profesor Levec pa je govoril blagemu pokojniku v globoko v srce segajočih besedah zadnje slovo. „Globok bil mu je um, čut gorak — odzgodan — značaj je skoval si krepak, kot gore ne-

zmajan“ s tem citatom g. govornika poslavljamo se tudi mi od tega odličnega sina slovenske domovine. Lahka mu zemljica!

— (Naš rojak in znani slavist gosp. dr. Vatroslav Oblak) je, kakor se nam poroča z Dunaja, nekoliko obolel, ter se je vsled nasveta svojega zdravnika vrnil z Dunaja, kjer je marljivo urejeval sad svojega znanstvenega potovanja po Makedoniji in Bolgariji, za nekaj časa na svoj dom v Celje. Tu upa skoro okrevati ter potem nadaljevati svoje delo. Tudi mi želimo svojemu veleučnemu rojaku hitrega okrevanja.

— (Umrli) je včeraj znani bivši Ljubljanski trgovec in meščan g. Ferd. Maček v starosti 74 let.

— (Istina ali sen?) Zadnja številka vrlega Puljskega lista „Il Diritto Croato“ je bila zaplenjena radi prevoda pesmi „Djed i unuk“ Petra Preradovića, bivšega c. kr. avstrijskega generala, in radi notice, v kateri se je imenoval Zagreb „naše glavno mesto“!!!

— (Jourfixe kluba slov. biciklistov) dne 28. t. m. je bil dobro obiskan in jako zabaven. Mej drugim se je soglasno sklenilo, da se klub udeleži korporativno maskarade bratskega društva „Sokola“ in sicer v samostojni skupini. — Zanimanje za klub je vedno večje in opravičeno je upanje, da se bode klub v bodoči sezoni povsod na dosedaj še nedoseženo stališče.

— (Društvo tiskarjev, kamnopicsev in kamnotiskarjev za Kranjsko) imelo je v pretečenem letu premoženja 15.270 gld. 81 kr. Društveno premoženje pomnožilo se je vzlic velike podpornine obolelim članom za 700 gld. 14 kr. Obolelim članom se je dalo podpore 520 gld. 74 kr., udovam dveh umrlih članov dalo se je 174 gld.; otrokom umrlih udov 18 gld.; kot podpora potujočim zveznim tovarišem v okraji Ljubljana-Novo mesto 368 gld. 75 kr. Društvenikov bilo je 74, mej letom odšli so trije. Izvanredno podporo dalo je društvo soprogi nekega člana 10 gld. Društveniki uplačevali so tedenski donesek 45 kr. za različne kategorije. Za društveno knjižnico, katera broji danes 549 zvezkov, prejele je društvo od lastnikov tiskarn letos razne nove knjige in časopise.

— (Iz narodnih društev.) Slovensko bralno društvo v Kranji priredi na svečnico plesni venček v društvenih prostorih. Ustopnina za ude 30 kr., za neude 50 kr. Začetek ob 8. uri zvečer. — Čitalnica na Vrhniki priredi v nedeljo dne 5. februarja v društvenih prostorih maskarado, pri kateri svira vojaška godba. Ustopnina maskovanim 50 kr., nemaskovanim 1 gld. Ustopnice se dobivajo pri g. Gab. Jelovšku. — V odbor čitalnični v Ilirski Bistrici voljeni so: predsednikom g. c. kr. notar Janko Rahne, podpredsednikom g. A. Domladiš, trgovec in posestnik, odborniki pa gg.: J. Kovač, c. kr. okrajni sodnik, A. Žnideršič, trgovec, R. Valenčič, trgovec, J. Bizjak, trgovec in A. Uršič, upravitelj deželne naklade. Dne 12. februarja priredi društvo maskarado. Čitalnica preselila se je v nove prostore, v katerih jej želimo napredovanja in procvitanja. — Pevsko društvo „Hajdrih“ na Proseku priredi v četrtek dne 2. februarja v dvorani gostilne „Lukša“ veselico s plesom, pri kateri sodeluje tudi domači tamburaški zbor. — Slomšekovo slavnost priredi čitalnica Mariborska dne 2. februarja v Gambrinovich dvoranah. Iz prijaznosti sodeluje tamburaški zbor akademičnega društva „Triglav“ iz Gradca. Pri koncertu in prosti zabavi svira tudi godba južne železnice Mariborske. Vspored: 1. E. Füllekruss: „Dijaška koračnica“, svira godba. 2. Pozdrav predsednikov. 3. A. Nedvčd: „Avstrija moja“, možki zbor. 4. J. Bibica: „Venec slovanskih narodnih pesnij“, udarja tamburaški zbor. 5. Slavnostni govor, govori g. dr. Medved. 6. L. H.: „Zvezde“, čveterospev s solom, besede Slomšekove. 7. Clark-A. Gutsch: „Pod bakljami“, udarja tamburaški zbor. 7. H. Volarič: „Grajska hči“, mešan zbor s tenor-, mezzosopran- in alt-solom. 9. „Domovina“, dvospev za alt in bas, Mariborski čitalnici poklonil B. Ipavic. 10. Ipavic-Schwab: Kolo iz opere „Teharski plemiči“, udarja tamburaški zbor. 11. J. pl. Zajc: „Večer na Savi“, možki zbor s čveterospevom. 12. „Slomšekova koračnica“, svira godba. Potem prosta zabava. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Ustopnina: Za ude 30 kr., za neude 50 kr., za obitelji čitalničnih udov (3 osebe) 60 kr., za obitelji neudov (3 osebe) 1 gld. — Šaleška čitalnica v Šoštanji priredi v četrtek dne 2. februarja v svojih prostorih veselico s petjem in plesom. Na vsopredu

so najlepše slovenske skladbe. Ustopnina 50 kr., za rodbino 1 gld., za kmetske ude 30 kr. Ustop dovoljen je samo udom in vabljenim gostom. Začetek ob 7. uri zvečer.

— (Nova železnica.) Posestnik in tovarnar g. Alojzij Praschniker je prosil dovoljenja, da sme začeti tehnična pripravljala dela za zgradbo normalnotirne lokalne železnice od postaje Radovljica-Lesce čez Zagorico, Bled in Bohinjsko Belo do Bohinjske Bistrice. Ta železniška proga bi bila dolga 29 kilometrov.

— (Osepnice in hripa.) V Kranjskem okraju razširile so se osepnice in hripa zelo močno. V Št. Juriji, Hrastju, Predoslju, Stražišah in Cerkljah obolelo je doslej 725 otrok; 407 otrok je ozdravelo, 40 jih je umrlo, 278 jih je pa še bolnih. — Tudi v Idriji se je hripa močno razširila in kakor se čuje, širi se sploh jako hitro po vsem Logaškem okraju.

— (Požar.) V četrtek pogorelo je v Golu pri Studencu ondotno šolsko poslopje. Šolsko opravilo učila rešili so gasitelji.

— (Volitve v okrajni zastop Celjski) so že določene in sicer volijo veleposestniki dne 16. februarja, veleobrtniki in veletržci dne 17. februarja, mesta in trgi dne 18. februarja, kmetske občine pa dne 20. februarja. Slovenski stranki je trinajst mandatov gotovih brez boja, isto tako pa imajo nemškutarji v rokah sedemnajst mandatov, odločilna je volitev veleposestnikov, kateri volijo deset zastopnikov. Tista stranka, ki zmaga v tem volilskem razredu, ima v okrajnem zastopu večino. L. 1888. zmagala je narodna stranka in ako pridejo vsi slovenski veleposestniki na volišče, zmaga tudi letos. V to pomozi Bog i sreča junačka!

— (Nova pošta.) Tržaško poštno ravnanstvo ustanovilo je na poti mej Gorico in Postojino novo poštno postajo Sv. Križ-Cesta, katera začne poslovati dué 1. februarja. Službovanje bode omejeno.

— (Poročilo o delovanju in stanju podpiralce zaloge slovenskih vseučiliščnikov v Gradcu za akademično l. 1891/92.) To preznamenito društvo dovršilo je dvanajstletnico svojega delovanja. Početek je bil šibek, a tekom časa se je društvo tako razvilo in ojačilo, da mu je zdaj moči dvakrat in trikrat tolike podpore deliti, kakor jih je s početka več let zapored delilo vsled pičlih tedanjih dohodkov. Društvo je vsestranske podpore vredno in komur je količkaj pri srci usoda siromašnih slovenskih vseučiliščnikov, temu bodi to društvo priporočeno v podporo. Društvo je imelo v minolem letu glavnice 7750 gld., dohodkov je bilo 2043 gld. 83 kr. Podpiranih je bilo 31 slovenskih vseučiliščnikov.

— (Hrvatske tamburice.) Zadnjo vest o odlikovanju gospe Terezije Kovačičeve v Zagrebu za razstavljene tamburice pri Dunajski razstavi glasbil je popraviti v toliko, da je dobila zlato svetinjo a ne bakrene, kakor smo poročali po zmoti po „Hrvatski“, po kateri smo posneli vest.

— (Novi Dijogen.) Velik hrup nastal je te dni v Zagrebu v neki gostilni, kjer prenočujejo revnejši ljudje. Hlapec hotel je zjutraj očistiti velik sod, ko mu zadoni iz soda glas: Pusti me, jaz sem Dijogen. Hlapec ves prestrašen, misleč, da je Dijogen kak hudoben duh, pokliče krčmarja in goste. Iz soda pa je zlezal sodar Gjuka Živković, ki si je v sodu priredil prenočišče, ker ga ni dobil drugod. Vsi so bili radovedni, kaj je prav za prav z Dijogenom in navihani sodar vedel je pri kapljici vinca o starem grškem filozofu pripovedovati toliko, da je bilo obilo smeha.

Razne vesti.

* (Prvi meščanski ples v Sarajevu.) Na svečnice dan bode v Sarajevskem gledališču prvi meščanski ples, za katerega so se razposlala vabila v hrvatskem in srbskem ter v turškem jeziku. Čisti dohodek tega prvega plesa združenega meščanstva Sarajevskega je namenjen dobrodelnim društvom. Na čelu odbora je Sarajevski mestni zastopnik Essad Efendi Kulinović.

* (Povest slike.) Milletova slika „Pastarica“, katero je kupil neki pariški trgovec s slikami za milijon frankov, bila je nekoč last knjigarja Calmettesa, prijatelja umetnosti v Cahorsu. Slikar Millet poklonil mu jo je v znak zahvalnosti za poslani zaboj vina, ki je bil vreden kakih 40 frankov. Pozneje prodal je Calmettes sliko kiparju Goupilu za 8000 frankov, od njega pa jo je kupil Bruseljski trgovec in nabiralec slik de Praet.

* (Razbojniška romantika.) V Bonorvi na Sardinjskem otoku bila je te dni v boji z orož-

in države, ampak postali sotrudniki morilcev lastnega naroda. Taki upravi, katera porablja novce samo za raznarodovanje, taki upravi govornik ne dovoli proračuna. (Živahno odobravanje mej Mladocih in Hrvati.)

Posl. dr. Byk toži, da mej sedanjo srednješolsko mladino ni več harmonije v mišljenju, kar je najbolje znamenje prave izobraženosti. Tudi estetična izobraženost je nedostopna. Financijalna bremena v šolske svrhe niso enakomerno razdeljena, zato bi bilo treba, da vlada vendar že stori pogumen korak. Govornik zavrača potem princa Liechtensteina napade na žide, trdeč, da so etična načela židovske vere tako kristalnočista, kakor pri vsaki drugi veri, ter očita vladi, da se drži v očigled protisemitskega gibanja popolnoma pasivno, da celo pri raznih imenovanjih kaj rada sama prezira določbo državnega osnovnega zakona o ravnopravnosti vseh konfesij.

Posl. Adamek pojasnjuje srednješolske razmere mej Čehi, zlasti na Češkem in v Šleziji ter urgira rešitev vprašanja o Tešinski gimnaziji.

Posl. dr. Fournier protestira proti napadom posl. dra. Schlesingerja na vseučilišne profesorje in skuša ovreči argumente in trditve poslancev princa Liechtensteina in Zallingerja.

Razprava se na to zaustavi. Prihodnja seja v ponedeljek.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 30. januarja.

Iz državnega zbora.

V poslanskih krogih se sodi, da bode kmalu konec sedanjemu zasedanju poslanske zbornice. Vlada samo čaka, da se reši državni proračun, kar se zgodi še pred koncem prihodnjega meseca. Bodoče zasedanje se začne šele na jesen, meseca marca pa bodo sklicani deželni zbori, da rešijo deželne proračune. Maloruski poslanci pripravljajo poseben predlog o premembi volilskega reda in pomnožitvi poslancev v vzhodnih kmetijskih občinah Galicijah. Ker pa maloruski poslanci ne premorejo toliko glasov, da bi zadostno podprli svoj predlog, obrnili so se za pomoč do Mladocih in ti so ukrenili glasovati za to, da se maloruskih poslancev predlog odkaze posebnemu odseku.

Razmere na Ogrskem.

Nasprotstva, ki vladajo v liberalni ali vladni stranki madjarski, dobila so v petek duška. Ta dan sešla se je stranka na posvetovanje. Ministerski predsednik Wekerle pojasnjeval je znova svoj program, znova opominjal k slogi in jedinstvu in znova svečano zatrjeval, da hoče resno izvršiti vse obljube gledé cerkvenopolitičnih vprašanj. Prav ta cerkvenopolitična vprašanja pa so uzrok, da so trije vlogledni člani liberalne stranke, bivši zbornični predsednik Pechy in grofa Szapary in Latinovics naznanili svoj izstop iz kluba in ni ga dvoma, da izstopijo še mnogi drugi nasprotniki civilnega zakona. Sicer pa vlada tudi v dvornih krogih velika antipatija zoper cerkvenopolitične težnje madjarskih liberalcev in sploh zoper vladajoči sistem na Ogrskem. Prav zato so morali tudi češki veleposestniki odnehati od svojega upora zoper Taafeja, da bi bilo z združenimi močmi mogoče ugnati madjarske šovi-

niste. Poučeni listi trdijo, da se bo že tekom prihodnjih dni doseglo primirje mej parlamentarnimi strankami avstrijskimi, narobe pa, da že v kratkem nastane huda kriza v ogrskem parlamentu.

Hrvatski deželni zbor.

V zadnjih sejah vzprejel je deželni zbor hrvatski zakon o reorganizaciji stola sedmorice, najvišje sodne instance v trojedni kraljevini. Zanimljiv je bil tudi odgovor načelnika hrvatskega šolstva dra. Kršnjavega glede odpusta Petrinjskega kateheta dra. Frankla. Dr. Kršnjavi je rekel, da se bode vedno upiral počenjanju tistih učiteljev, kateri bi hoteli sejati razpor in mržnjo mej hrvatskimi in srbskimi dijaki. Frankel je bil odpuščen brez disciplinarne preiskave, to je priznal Kršnjavi izrecno; čakalo se je sicer, da je dobil dobro župnijo, a iz službe je bil vendar iztiran ne da bi bila krivda njegova dokazana in tudi odpravnine ni dobil nikake, baje zato ne, ker ni bil stalno nameščen. — Kršnjavi je o tej reči mnogo govoril, a končni utis njegovega besedičenja je pa bil vendar ta, da je postopal samovoljno in protizakonito.

Vnanje države.

Italijanska kriza.

Preiskovalni sodnik v aferi romanske banke dal je zapreti načelnika trgovinskemu odseku v trgovinskem ministerstvu, senatorja Monzillija, kateri je obdolžen, da je bil podkupljen od Talonga, upravnika romanske banke. Da je to vzbudilo silno senzacijo, je umevno. Posl. Comandini prašal je tudi v zbornici, kakšni so bili uzroki, da se je zaprl Monzilli. Giolitti je odgovoril na to, da ne ve ni česar povedati, ker je sodišče postopalo po svoji volji, čemur se on nima upirati. Vслед tega se je vnela dolga debata; večina govornikov se je močno potezala za to, da se sestavi parlamentarna komisija, katera bi imela preiskati vso afero, a Giolitti se je srečno branil in zahteval, naj zbornica vse nasvete odloži za tri mesece, da bo končana sodna preiskava. Ta predlog je naposled tudi obveljal z izdatno večino.

Francoska kriza.

Preiskovalni sodnik je nasvetoval, da je zoper poslance Roche, Thévenet in Arène začeto preiskavo ustaviti. To je prouzročilo v vseh listih, ki fruktificirajo panamsko afero, takov vihar, da je vlada opustila misel, ustaviti tudi preiskavo zoper Rouvierja. Nekateri poslanci se že pripravljajo na rezke interpelacije, sosebno še zato, ker govorica o odstopu pravosodnega ministra Rouvierja nikakor ne utihne. Ribot je sedaj absolutni gospodar situacije in skuša znebiti se vseh radikalnih elementov. Izvestni politični krogi bi sicer radi zvrgli sedanje ministerstvo in bi v to potrebno parlamentarno večino tudi lahko dobili, a Ribot bi v tem slučaju gotovo zbornico razpustil in novih volitev se bojé radikalcji še najbolj.

Danska in Nemčija.

Zadnji govor kancelarja Caprivija o vojaški komisiji, v katerem je brez ovinkov rekel, da v slučaju kake vojne ni računati na nevtralnost Danske, ampak se bati, da se pridruži nasprotnikom Nemčije, uzbudil je v vsi Danski silno jezo, katera je prouzročila, da ostane kralj Kristijan doma in ne pojde v Berlin na svatbo princezinje Margarete. Razširjalo se je sicer, da kralj ne more potovati, ker je pretrgana zveza, a to ni resnično; po morji ni moči potovati, pač pa po železnici, ker pa kralj sploh ne mara iti v Berlin, se je izgovoril. Pruski politični krogi že vedo, kaj to znači.

Dopisi.

Iz Gradea, 27. januarja. [Izv. dop.] (Preširnova slavnost „Triglava“.) „Kjer je pogum, resna volja, tam je sreča!“ — Če kedaj, uresničil se je ta rek sijajno dne 24. t. m., ko je priredilo akademično društvo „Triglav“ svojo običajno Preširnovu slavnost. Odbor, ki se je sestavil v to svrbo — na čelu mu društveni predsednik g. drd. med. A. Švab — smatral je za svojo prvo nalogo, ne-le obhajati in počastiti spomin našega prvega pesnika na dostojen in njega vreden način in s tem spodbujati naše dijaštvo k oni goreči ljubezni, katero je gojilo za nesrečno domovino prerano zastalo Preširnovu srcé, marveč s to slavnostjo tudi pokazati, da se more „Triglav“ v vsakem oziru z zadovoljenjem meriti z nemškimi vseučilišnimi društvi.

In sreča bila mu je mila!

Kljub temu, da je bilo treba tekom kratkega časa marsikaj težavnega rešiti, odstraniti mnogo zaprek in predsodkov, kljub temu, da je priredil o tej priliki v tukajšnjih krogih morebiti še vendar malo poznani „Triglav“ svoj prvi ples, mora vsakdo priznati, da se je obnesla slavnost tako, da bi bil njen uspeh v čast in ponos tudi vsakemu večjemu, v ugodnejših razmerah stoječemu društvu.

Kmalu po osmi uri napolnila se je ukusno okrašena dvorana „Annensäle“ z odličnim občinstvom. Mej drugimi zapazili smo nj. magnificenco g. rektorja vseučilišča dr. M. Schlagerja, vseučiliščna profesorja gg. dr. Kreka in dr. Klemenčiča, g. dr. Štora iz Ljubljane, mnogo uradnikov in srednješolskih profesorjev, ki so tukaj nameščeni, in lepo število dragih gostov iz Spodnje Štirské.

Slavnost pričela se je s krepkim gaslom „Triglava“.

Za tem označil nam je društveni predsednik g. drd. med. Švab v krepkih, jedratih potezah, kaj je nam Slovencem Preširen, razložil pomen „Preširnové slavnosti“ in radostno pozdravil navzoče občinstvo.

Nekaj novega in za večino gostov neznanega bila je druga točka vsporeda — Venec iz opere Zrinski — naloga hrvatsko-slovenskega tamburaškega zbora. Prijetno doneči glasovi tamburic, melodiozen, skozi in skozi sveži slog te kompozicije, ki se povzdigne tu in tam do veličastnosti, povse srečno, izrazno izvajanje od strani tamburašev, spretno in sigurno vodstvo njihovega dirigenta g. cand. med. T. Jvkanec-a, vse to je še pomnožilo zanimanje občinstva za srečno sestavljen vspored.

Foersterjev „Njega ni“ — je kvartet obstoječ iz gg. Jerman, Kapus, Stuhec in Jošt prednašal dovršeno in zlasti g. Stuhec odlikoval se je s svojim prekrasnim baritonom.

Do vrhunca prikipelo je navdušenje občinstva, ko je g. Stuhec sedaj pel uprav čarobno dva samospeva. Spremljevala ga je na klavirju jako spretno gospica M. Prus.

Pri peti točki razveselili so nas še jedenkrat tamburaši z izbornim prednašanjem „Kola“ iz Teharskih plemičev. „Kolo“ je jedna tistih kompozicij, ki morebiti ravno s svojo priprostostjo in

večer. Palmo večera priborila si je gospa Borštnik-Zvonarjeva, ki nam je predstavljala Sando, da si je skoro dovršeneje misliti ne moremo. Brez končno obupnost strastne ženske, žrtvujoče, hoteč se dvigniti na socialni nivo svojega izvoljenca, svoje telo podlemu in onemoglemu starcu in videče da je baš s tem činom iztrgala ljubljencu iz srca zadnjo koreniko ljubezni do nje, grozno strahoto neprosto voljne morilke in potem zopet hkrati podli izbruh nizke maščevalnosti, konečno pa smrtno žrtev požrtovalne nesrečne ljubezni — vsa ta čutila pred očila nam je naša divna heroina tako pretresujoče, s takim umetniškim čutom in uznosom, da jej je občinstvo opetovano z burnim, iz srca prihajajočim aplavzom izkazalo svoje iskreno občudovanje. S ponosom si sme gospa Borštnik-Zvonarjeva zabeležiti Sando mej svoje najsijajnejše izmed mnogih, mnogih sijajnih ulog. Poleg nje odlikoval se je g. Borštnik s fino in globoko premišljenim karakterizovanjem težavnega značaja Čuka jevega, tega reprezentanta brezkončnega cinizma in nemoralnosti, a hkrati divje, neugasne ljubezni do nedosežne ženske. Mojster bil je naš Borštnik tudi v soboto! A tudi ostali predstavitelji večjih ulog so se odlikovali. Gospod Danilo (Jonel Fortunat) imel je jako srečen večer ter zopet dokazal, da je temeljem svojega talenta in marljivosti popolnoma kos tudi ulogi tragičnega lju-

bimca v težavni moderni drami, ako le hoče. Nekateri pri premijeri take igre in zlasti v naših razmerah odpustne negotovosti bodo izvestno že pri prvi reprizi izginile. Gospica Slavčeva bila je tako ljubka Pia, da smo se divili njenemu vidnemu napredovanju in da jej zlasti gledé na njeno izredno marljivost, katero naj bi si vzeli za vzgled nekateri gospodje predstavitelji manjših ulog, z mirno vestjo prorokujemo častno karijero na slovenskem odru. Gg. Verovšek (Fortunat st.) in Perdán (Barbu) izvršila sta vsak svojo nalogo pohvalno, gospica Nigrinova in gospa Danilova sta s pohvalno vdemo igrali svoji, ne baš hvaležni postranski ulogi. Posebno pohvalno nam je to pot omeniti tudi gosp. Trnovskega, ki je ponosnega kmetkega upornika Draguša v maski in igri izborni predstavljal ter pokazal, da razpolaga z naravnim talentom, kakoršni se dosihdob pri nas precej redko javljajo in s katerim naj zategadelj računamo „Dramatično društvo“. Predstavitelji manjših ulog, uštevši g. Podgrajskega (Notará) so zadovoljali, kar je posebno hvalevredno gledé prvokrat nastopivših močij in le ponekod se je kazalo, da tu in tam nedostaja potrebne marljivosti in da je to pot morda tudi nedostajalo še jedne glavne skušnje. Scenična uprizoritev bila je v obče dostojna in skoro bogata, izvzemši par malenkostij, n. pr. kranjski grb v rumun-

ski kadilni sobi nekatere nesrečne maske in nedostatno opravo dorobancev. Apropos! Naše poročilo bi ne bilo popolno, ako bi — last at not least — ne omenili zares ukusnih elegantnih in bogatih toilet naših dam, v prvi vrsti svatbene obleke gospe Borštnik-Zvonarjeve, kakor tudi plesne toilette gospice Slavčeve in gospice Nigrinove. Čast tej požrtovalnosti!

Veseli, prav iz srca veseli smo tedaj sobotnega gledališnega večera in hvaležni smo „Dramatičnemu društvu“, da nam daje priliko seznaniti se tudi z modernimi proizvodi dramatične umetnosti v nemških sosedi. To vspoznavanje je za vsacega olikanega človeka potrebno in zategadelj prav nič ne dvomimo, da bo času primerna in za naš čas preznačilna „Valenska svatba“ tudi na slovenskem odru skoro doživela sijajno reprizo in sicer sijajno bodisi gledé odstranjenja nekaterih v predstojećem skromnem poročilu napominanih nedostatkov, bodisi gledé obiska od strani našega narodnega občinstva, katero se sicer rado klanja ukusu časa a to žalibog najraje v nemškem gledališču. Da pa je napočila doba za narodno emancipacijo tudi v tem pogledu, v to nam je vesel dokaz sobotna premijera najmodernejšega nemškega igrokaza. Fiat!

niki ustreljena baronica Marija de Zogoly, jako nevarna voditeljica sardinskih razbojniških čet. Baronica prevzela je po smrti svojega moža, ki je bil tudi vodja banditov, vodstvo mladih razbojnikov in držala v strahu vso Sardinijo. Bila je večkrat obsojena na galero, ali vselej se ji je posrečilo, da je ubežala in se zopet poprijela svojega posla.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“

Dunaj 30. januarja. O današnji obletnici smrti prestolonaslednika Rudolfa bila cesar in nadvojvodinja Štefaniya pri tihi sveti maši in se dlje časa mudila ob rakvi pokojnikov v tihi molitvi. Nemški poslanik poslal po naročilu nemškega cesarja krasen venec na rakev.

Dunaj 30. januarja. Današnja „Montagsrevue“ izjavlja oficijozno, da so govorice o podržavljenju južne železnice povse neosnovane.

Budimpešta 30. januarja. „Budapesti Hirlap“ naznanja, da štrajka 300 delavcev ogrske tovarne za puške. Poslanska zbornica odklonila predlog, naj se polagoma ustanovi posebna ogrska vojska ter vzprejela vladno predlogo. Minister Fejervary zavrnil očitane germanizacije in povdarjal, da je znanje nemščine honvedskim častnikom potrebno.

Rim 30. januarja. Zaprti upravitelji romanske banke dolže razne ugledne politike, da so bili z njimi sporazumljeni. Nekateri listi, ki so te politike imenoma napadli, so bili zaplenjeni.

Rim 30. januarja. Vojvodinja de Madrid umrla nenadoma.

Palermo 29. januarja. Radi dijaških izgrediv ukazala vlada zapreti vseučilišče.

Barcelona 30. januarja. Mej liberalnimi in protiliberalnimi dijaki nastali izgredivi radi zgradbe protestantske cerkve v Madridu. Nekateri dijaki ranjeni.

Kristijanija 30. januarja. Zadnje dni potopilo se je ob norveških bregovih vsled silnega viharja več ladij; doslej se vé za sedem ladij in 41 oseb, ki so utonili, sodi se pa, da jih je bilo več.

London 30. januarja. „Times“ javlja iz Kahire, da je sultan podelil Riaz-paši osmanski red prve vrste z dijamanti.

Washington 29. januarja. Na otoku Havaj nastala revolucija. Uporniki pregnali kraljico in volili poseben odbor, kateremu je naloga, da vodi državno upravo, dokler se ne doženejo pogajanja z Združenimi državami radi aneksije.

Narodno-gospodarske stvari.

— **Nova železnica.** Grofa A. Jankovič in G. Szechenyi prosila sta za koncesijo za zgradbo nove železnice od Barča v Koprivnico. Ta proga bi vodila po Dravski dolini in bode pri Barču treba narediti most čez Dravo. Koncesionarji hoté zgraditi železen most, ki bode ob enem služil tudi vozovni. Potrebni ogled nameravane nove proge se je vršil te dni.

— **Italijanskega vina se je uvozilo** po uradnih statističnih podatkih od 1. oktobra 1892 do 15. januarja t. l. v Trst 297.187 hektolitrov in na Reko 201.148 hektolitrov, skupaj torej 498.335 hektolitrov.

— **Južna železnica.** Kakor v nas, tako so se tudi na Ogrskem že dlje časa oglašali interesi, zahtevajoč, da se podržavi južna železnica, dočim pa so bila v nas vsa dotična prizadevanja vsaj doslej brez vidnega uspeha, ukrenilo je ogrsko ministerstvo, da je porabiti sedanjo priliko, ko teče rok za odpoved pogodbe ter podržaviti južno železnico. Kakor se čuje, je ogrska vlada našemu trgovinskemu ministru ta ukrep že oficijelno naznanila.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— Četrť leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-50 | Jeden mesec . . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrť leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— Četrť leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . . „ 1-40

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

Upravišтво „Slovenskega Naroda“.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrť leta 1 gld. 15 kr.

Loterijske srečke 28. januarja.

Na Dunaji: 57, 67, 27, 49, 46.
V Gradci: 34, 70, 32, 84, 46

Umrlí so v Ljubljani:

27. januarja: Jožef Marn, umirovljeni c. kr. prof. in kanonik, 61 let, Pred škofijo št. 10, srčna hiba. — Jožef Terdina, mizar, 34 let, Krakovske ulice št. 12, jetika.
28. januarja: Ferdinand Matschek, zasebnik, 74 let, Mestni trg št. 24, marasmus senilis. — Anton Eržišnik, krojač, 30 let, Kravja dolina št. 11, tuberculoza pulm.

V deželni bolnici:

26. januarja: Marija Brandula, sirota, 13 let, jetika.
27. januarja: Mihail Gustinčič, gostač, 67 let, asthma bronchiale. — Štefan Bernik, gostač, 80 let, ostarelost.
28. januarja: Marija Naglič, gostija, 36 let, jetika. — Marija Cerar, delavčeva žena, 31 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
28. jan.	7. zjutraj	741.0 mm.	— 2.2 C	sl. svz.	obl.	0.00 mm
	2. popol.	741.8 mm.	— 1.0 C	sl. zah.	jasno	
	9. zvečer	741.9 mm.	— 3.8 C	sl. vzh.	obl.	
29. jan.	7. zjutraj	742.0 mm.	— 4.2 C	brezv.	obl.	3.80 mm.
	2. popol.	741.8 mm.	— 1.4 C	sl. vzh.	snež.	
	9. zvečer	742.4 mm.	— 2.6 C	sl. vzh.	obi.	

Srednja temperatura — 2.3° in — 2.7°, za 1.0° in 1.4° pod normalom.

Dunajska borza

dné 30. januarja t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 98.80	— gld. 98.90
Srebrna renta	98.35	— 98.40
Zlata renta	116.35	— 116.50
5% marcna renta	101.25	— 101.85
Akcije narodne banke	999 —	— 999 —
Kreditne akcije	322.20	— 324 —
London	120.85	— 120.90
Srebro	—	—
Napol.	9.62	— 9.63
C. kr. cekini	5.68	— 5.68
Nemške marke	59.25	— 59.22 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 147	— gld. —
Državne srečke iz l. 1864	100	— 194
Ogrska zlata renta 4%	—	— 114
Ogrska papirna renta 5%	—	— 101
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 120	— 50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	— 118
Kreditne srečke	100 gld. 193	— 75
Rudolfove srečke	10	— 25
Akcije anglo-avstr. banke	120	— 152
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	— 244

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 11. uri 55 min. predpoldne osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 21 min. popoldan osebni vlak na Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Pariz, Line, Ischl, Budejevica, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Prago, Karlove vane, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak iz Dunaja via Amstetten, Draždani, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plznja, Budejevica, Solnograda, Linca, Ischlja, Ljubna, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak iz Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontablja, Trbiža.
Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak iz Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontablja, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.
„ 2. „ 10 „ popoldne v Kamnik.
„ 7. „ 00 „ zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.
„ 11. „ 06 „ dopoldne iz Kamnika.
„ 6. „ 20 „ zvečer iz Kamnika.

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minute naprej. (12—21)

Kazenski zakon

in

Kazenski pravdni red

za

gospode juriste in druge

dobivata se v slovenskem jeziku

(v usnje vezano)

v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani.

Cena 3 gld. in 2 gld. 80 kr.

Oljni ekstrakt za uho

od e in kr. sekund. zdravnik dr. Šipek-a. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let avtoritete, ker odpravi vsako neprirojeno gluhost, uklanja takoj slab posluh, usneni tok in vsako usšno bolezen; dobiva se proti dovoščiljavi gld. 1-70 v vsej Avstro-Ogrski frankovano po pošti iz lekarn; glavna zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni g. Ant. Kögla in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje pri Zanetti-ju v Trstu; Jožefu Cristofaletti-ju v Gorici; na Dunaji pri c. in kr. vojni poljski lekarni, na Stefanovem trgu št. 8, in pri lekarju Twerdy ju, Mariabillerstrasse 106. — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom: c. in kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaji. (1314-7)

Pri

Karolu Till-u

Špitalske ulice šte. 10.

Velika zaloga

vseh I. (1024—25)

šolskih potrebščin

po predpisu gg. učiteljev in profesorjev.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je Bogu vsegamogočnemu dopadlo, našega iskreno ljubljenga očeta, oziroma zeta in starega očeta, gospoda

Ferdinanda Matschek-a

bivšega trgovca

danes ob 12. uri opoldne, po kratkem, mučnem trpljenji, v 74. letu svoje dobe, previdnega s svetotajstvi za umirajočce, poklicati na oni boljši svet. Pogrebni sprevod krenil bode v ponedeljek, dne 30. t. m., popoldne ob 3 1/2. uri od hiše žalosti, Rotovžev trg šte. 24, na pokopališče k sv. Krištofu.

Svete zdušne maše brale se bodo v več cerkvah.

Dragoga pokojnika priporočamo v blag spomin.

V Ljubljani, dné 28. januarja 1893.

(106)

Žalujoči ostali.

Čast nam je, našim p. n. pokroviteljem in interesentom najuljudneje naznaniti, da smo otvorili

novo svojo poslovnico

na Kongresnem trgu, v poslopji filharmoničnega društva.

Pri popolnoma novem skladišči določili smo cene svojim

lesnim izdelkom, izprehodnim palicam, okvirom za fotografije in slike

kar najceneje in prosimo prav mnogobrojnega naklonjenega poseta.

Za kočevsko domačo industrijo:

F. Stampfel.

(102—2)